

Elke drie maanden verzorgt de VKCR een overzicht van de laatste ontwikkelingen op het gebied van kunst, cultuur en recht.

Suggesties, aanvullingen en opmerkingen zijn van harte welkom op het mailadres: nieuws.vkcr@gmail.com

INHOUD

1. Wet- en regelgeving
2. Kunsthandel
3. Criminaliteit
4. Musea
5. Restitutie
6. Uitingvrijheid
7. Overig nieuws

Kalender/ Events

Overzicht virtuele musea

Virtuele tours

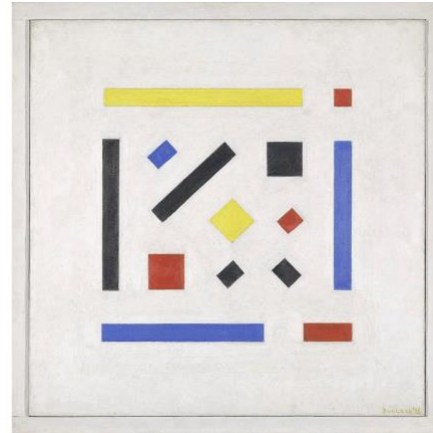
Google Arts and Culture

Kalender

7 juli 15:00 uur: Bijzondere Algemene Ledenvergadering VKCR, ten kantore van Laurens Kasteleijn, Atrium Amsterdam, Strawinskyalaan 3051

13 okt: Benelux Merkencongres

Kalender RCE

'Compositie' van Bart van der Leek. Foto: Rijksmuseum

Mededelingen

Een event organiseren/delen

Als u - lid van de vereniging - een event organiseert op het gebied van kunst, cultuur en recht, dan kunt u de uitnodiging desgewenst naar ons sturen. Wij zullen hem in beginsel in onze kalender zetten.

Graag willen wij u erop attenderen dat advocaten PO-punten kunnen verkrijgen door de voor- en najaarsbijeenkomsten van de VKCR bij te wonen. Met het volledig bijwonen van een bijeenkomst verkrijgt een advocaat 2 PO-punten.

1. Wet- en regelgeving

26 april. Consultatie Wet wijziging auteurscontractenrecht

Op 4 juli sluit de consultatie van de Wet wijziging auteurscontractenrecht. De wijzigingen in dit wetsontwerp versterken de contractuele positie van makers en kunstenaars. Een belangrijke wijziging is de invoering van een billijke vergoeding voor alle makers en kunstenaars van een filmwerk indien dit werk tegen betaling on demand

beschikbaar wordt gesteld. De makers moeten wel het beschikbaarheidsstellingsrecht aan de producent hebben overgedragen.

Bron: [Boek9.nl](#)

7 april. Handreiking Monument en overtreding

De Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed heeft de handreiking 'Monument en overtreding' gepubliceerd om gemeenten te helpen bij het strafrechtelijk handhaven van regels voor de bescherming van monumenten. Deze handreiking is een aanvulling op de handreiking '[Instandhoudingsplicht Rijksmonumenten](#)'.

Bron: [RCE](#)

2. Kunsthandel

30 mei. FBI onderzoekt authenticiteit Basquiats in museum

De FBI onderzoekt of 25 schilderijen van Basquiat authentiek zijn. De schilderijen worden op dit moment tentoongesteld in het Orlando Museum of Art. De eigenaren van de schilderijen beweren dat ze de schilderijen hebben gevonden in een opslagruimte in Los Angeles. Experts zouden de authenticiteit van de schilderijen al in twijfel hebben getrokken.

Bron: [Artnet News](#)

11 mei. Londense galerie moet ruim miljoen dollar aan verzamelaar betalen

Het hooggerechtshof in New York heeft geoordeeld dat de Londense kunsthandelaar Ezra Chowaiki 1,2 miljoen Amerikaanse dollar moet terugbetalen aan de koper, kunstverzamelaar Rick Silver, van het schilderij *Bouquet de giroflées* (1971) van Chagall. Silver kocht het schilderij in 2015 van Chowaiki die Silver overtuigde om het schilderij weer aan Chowaiki terug te verkopen voor 1,2 miljoen Amerikaanse dollar. Bij deze verkoop overhandigde Chowaiki Silver slechts 900.000 van de 1,2 miljoen Amerikaanse dollar van de totale verkoopprijs en hield de rest in eigen zak. Silver schakelde de FBI in waarna een onderzoek werd gestart en Chowaiki werd gearresteerd. Waar het schilderij zich nu bevindt is onbekend en daarom heeft de FBI het schilderij opgenomen in haar [Nationale Databank voor Gestolen Kunst](#).

Bron: [Artnet News](#)

3 mei. Afschaffing voorschriften transparantie New Yorkse kunsthandel

De autoriteiten in New York hebben [belangrijke voorschriften](#) ten behoeve van de kunsthandel afgeschaft. De voorschriften waren bedoeld om de financiële transparantie in de kunsthandel te vergroten. Door de afschaffing is een veilinghuis niet langer vergunningsplichtig. Ook maatregelen die gaan over het verschaffen van informatie aan potentiële kopers van kunstwerken zijn versoepeld of afgeschaft. Een veilinghuis hoeft ook niet meer bekend te maken wanneer het zelf een financieel belang heeft in een kunstwerk dat ter veiling komt en het krijgt meer vrijheid bij het vaststellen van prijschattingen. Tenslotte zullen ook de maatregelen rondom "chandelier bidding" soepeler worden. Dit is een proces waarbij de veilingmeester de schijn wekt dat er vraag is door te doen alsof hij een bod aanneemt dat niet echt is tot het moment dat de minimumprijs van het kunstwerk is bereikt. De autoriteiten willen de omstandigheden van de kunsthandelaren verbeteren als herstel van de gevolgen van de Covid pandemie.

Bron: [Artnet News](#)

28 april. Kunsthandelaren Verenigd Koninkrijk lijden onder Brexit

Op 31 januari 2020 verliet het Verenigd Koninkrijk de EU en sindsdien hebben de kunsthandelaren in dit land het zwaar. De inkomsten uit verkopen aan Europese verzamelaars zijn met meer dan de helft gedaald. Kunsthandelaren in het Verenigd Koninkrijk moeten nu meerdere facturen en douaneaangiften invullen, er zijn extra kosten en er zijn aanzienlijke vertragingen bij het verzenden van het kunstwerk. Een beter handelsakkoord tussen het Verenigd Koninkrijk en de EU of toetreding tot de douane-unie zouden oplossingen kunnen zijn.

Bron: [The Art Newspaper](#)

3. Criminaliteit**23 juni. Acht mannen schuldig aan stelen Banksy Bataclan**

Een groep van acht mannen is door een Parijse rechtbank schuldig bevonden aan het stelen van een muurschildering van Banksy. De kunstenaar had de deur van de concertzaal Bataclan in Parijs beschilderd en deze deur werd verwijderd en in een bestelbusje meegenomen. De deur werd in 2020 teruggevonden op een zolder van een boerderij in Italië. De mannen mogen hun straf buiten de gevangenis uitzitten, zij krijgen, met uitzondering van één veroordeelde, een elektronische opsporingsarmband om voor minimaal twee jaar.

Bron: [Artnet News](#)

7 juni. Gevangenisstraf voor Britse toerist in Irak voor stelen van archeologische objecten

Een Iraakse rechtbank heeft James Fitton, een 66-jarige gepensioneerde geoloog uit Bath, veroordeeld tot 15 jaar gevangenisstraf. Fitton krijgt de straf voor het meenemen van een dozijn aardewerkscherven van een onbewaakte archeologische vindplaats, de Sumerische site van Eridu, een nog niet opgegraven monument in Zuid-Irak. Hij wordt schuldig bevonden aan plundering van oudheden. Volgens Fitton nam hij de voorwerpen mee als souvenirs en claimde dat hij niet wist dat hij de wet overtrad. Fitton is in beroep gegaan tegen de uitspraak van de rechter.

Bron: [Artnet News](#)

3 juni. Man breekt in museum en vernielt artefacten

Brian Hernandez, een inwoner van Dallas, heeft ingebroken bij het Dallas Museum of Art en heeft oude Griekse artefacten kapot gemaakt. Zijn motief voor de inbraak en de vernieling was zijn 'boosheid op zijn meisje'. Hernandez vernielde drie oude Griekse artefacten uit de 5e en 6e eeuw voor Christus. Volgens het museum hebben de voorwerpen een waarde van meer dan 1 miljoen Amerikaanse dollar.

Bron: [Artnet News](#)

31 mei. Amerikaanse kunstenaar gearresteerd voor verhandelen valse schilderijen

Daniel Elie Bouaziz, een kunsthandelaar uit Florida, is door de politie gearresteerd voor het verhandelen van vervalsingen. Hij viel door de mand toen hij probeerde een prent van 495 Amerikaanse dollar te verkopen als een Jean-Michel Basquiat voor \$12 miljoen Amerikaanse dollar. De kunsthandelaar wordt verdacht van fraude met telegrafische gegevens, postfraude en het witwassen van geld. Hij zou valse werken hebben verkocht van schilders zoals Jean-Michel Basquiat, Andy Warhol, Banksy, Henri Matisse, Keith Haring en Roy Lichtenstein.

Bron: [Artnet News](#)

26 mei. Oud-directeur Louvre aangeklaagd voor witwassen van geld

Jean-Luc Martinez, voormalig directeur van Museum het Louvre in Parijs is aangeklaagd voor witwassen van geld. Hij zou medeplichtig zijn aan georganiseerde fraude en smokkel van voorwerpen uit Egypte die door het Louvre Abu Dhabi zouden zijn aangekocht. Martinez was van 2013 tot 2021 directeur van het Louvre. Volgens de Franse krant Le Canard zou Martinez 'een oogje hebben dichtgeknepen' voor de valse certificaten van oorsprong van vijf Egyptische antieke objecten. Deze vijf objecten bevonden zich in het Metropolitan Museum in New York, maar ze zijn nu in het kader van het strafrechtelijk onderzoek in beslag genomen. Niet alleen Martinez, maar ook Vincent Rondot en Olivier Perdy werden aangehouden. Rondot geeft leiding aan de Egyptische afdeling van het Louvre en Perdy is een Egyptoloog. Zij zijn na verhoor weer vrijgelaten zonder aanklacht. Het Louvre heeft bekend gemaakt dat zij een civiele partij wordt in het strafrechtelijk onderzoek naar de criminele activiteiten van Martinez. De Franse minister van Cultuur, Rima Abdul Malak, heeft laten weten dat er een taskforce wordt opgericht die gaat onderzoeken hoe illegale cultuurgoederen worden verworven, en via welk "juridisch kader".

Bronnen: [NRC](#) en [Artnet News](#) en [The Art Newspaper](#) en [The Art Newspaper](#) en [Artnet News](#)

24 mei. Israël pakt kunsthandelaar op voor handel in geroofde kunstwerken

De Israëlische autoriteit voor oudheden heeft een kunsthandelaar opgepakt vanwege het bezit van honderden geroofde kunstvoorwerpen. De kunstvoorwerpen, waaronder munten, zilveren objecten, juwelen en beelden, worden onderzocht door de [Antiquities Theft Prevention Unit](#). Deze unit onderzoekt de herkomst van de voorwerpen en waar deze precies vandaan komen.

Bron: [Artnet News](#)

23 mei. Amerikaanse kunsthandelaar veroordeeld tot gevangenisstraf

De Amerikaanse rechter heeft de kunsthandelaar Inigo Philbrick veroordeeld tot zeven jaar gevangenisstraf voor het plegen van fraude in de kunstmarkt. Philbrick is schuldig bevonden aan het plegen van fraude ter waarde van meer dan 86 miljoen Amerikaanse dollar. Dit is het totale bedrag dat hij aan de slachtoffers moet terugbetalen.

Bronnen: [Artnet News](#) en [The Art Newspaper](#)

23 mei. Hackers stelen NFT's van volgers Beppe

Hackers hebben het Twitter account van Beppe gehackt en plaatsten berichten met een link naar een website die vervolgens de wallets van volgers leegde. De hackers hebben meer dan 400.000 Amerikaanse dollar in NFT's en Crypto's van Beppe's volgers gestolen.

Bron: [Artnet News](#)

17 mei. Kunstenaar beschadigt schilderij in Deense museum

Ibi-Pippi, een Deense kunstenaar, heeft in het Museum Jorn in Silkeborg, Denemarken, een schilderij van Asger Jorn beschadigd. De kunstenaar plakte op het schilderij, *Het verontrustende eendje* (1959), een foto van zichzelf en tekende haar naam op het schilderij met een permanente marker. Het was volgens de kunstenaar een daad om vragen op te roepen over artistiek eigendom en diende als commentaar op de werkwijze van het museum. Het museum restaureert het schilderij en de kunstenaar heeft haar verontschuldigingen aangeboden voor de sterke lijm die ze voor het aanbrengen van de foto heeft gebruikt.

Bron: [Artnet News](#)

11 mei. Amerikaanse kunsthandelaar veroordeeld tot terugbetaling miljoenen uit winst

Kunsthandelaar Douglas Christmas is door de rechtbank in Californië veroordeeld tot verduistering en moet 14,2 miljoen Amerikaanse dollar aan winst uit kunstverkoop terugbetalen. Hij heeft winst uit verkoop van kunstwerken in zijn voormalige galerie, ACE Gallery, naar zijn persoonlijke rekeningen overgemaakt. In 2013 vroeg Christmas faillissement aan van zijn galerie, maar bleef de galerie nog tot de aanstelling van een curator in 2016 runnen. De curator kwam erachter dat Christmas in die periode ongeveer 17 miljoen Amerikaanse dollar van de galerie naar twee lege vennootschappen had overgemaakt die door hem werden bestuurd. Hij liet ook 60 kunstwerken, die niet in de faillissementsboedel werden vermeld, naar een privé opslagplaats brengen.

Bron: [The Art Newspaper](#)

5 mei. Hackers stelen NFT's via nepwebsite

Hackers hebben waardevolle NFT's van Bored Apes and andere NFT's gestolen door een nepwebsite te maken van Yuga Labs, een NFT platform. Deze nepwebsite leek precies op de originele versie waarbij gebruikers van het platform werden verzocht om hun NFT-portefeuilles te koppelen. Na onderzoek blijkt dat veel van de gestolen NFT's al zijn doorverkocht en de opbrengsten zijn witgewassen via Tornado Cash. Dit bedrijf levert als dienst dat het 'on-chain' links tussen bron- en bestemmingsadressen bij betalingen verbreekt. Hierdoor was het voor de hackers mogelijk om de opbrengsten uit de criminele activiteiten wit te wassen.

Bron: [Artnet News](#)

3 mei. Celstraf voor man die Monet meenam uit Zaans Museum

De man die in augustus 2021 uit het Zaans Museum het schilderij (*De Voorzaan en Westerhem*) van Monet meenam is door de rechter veroordeeld tot 4 jaar gevangenisstraf. De man trok destijds het schilderij van de muur, liep het museum uit waar een medeverdachte op hem stond te wachten. Omstanders konden schilderij van de man afpakken maar konden de twee mannen niet tegenhouden om te vluchten. De veroordeelde man had zichzelf bij de politie gemeld nadat er een internationaal opsporingsbericht was uitgegaan.

Bron: [NOS.nl](#)

2 mei. Oekraïense kunstschat vernietigd

Oekraïense autoriteiten melden dat er sprake is van vernietiging en diefstal van belangrijke Oekraïense kunstwerken. Schilderijen, diverse kunstobjecten, 198 gouden ornamenten in de vorm van bloemen, gouden borden, alsmede zeldzame oude wapens, 300 jaar oude zilveren munten en speciale medailles zouden in Mariupol en in Melitopol door Russische legertroepen zijn geroofd. De autoriteiten bereiden documenten voor zodat strafrechtelijke procedures kunnen starten en er een beroep op Interpol gedaan kan worden. Volgens de Oekraïense president Zelensky zijn meer dan 200 culturele erfgoedplaatsen door Russische legertroepen vernietigd. Volgens een internationaal team van wetenschappers en technologie experts zijn Russische bendes gespecialiseerd in kunstmokkel structureel bezig om Oekraïense kunstwerken naar Rusland te smokkelen. Het gaat hierbij om schilderijen en ornamenten en kostbaar Scythisch goud. Oekraïne krijgt hulp van de [Aliph Foundation](#) bij het veiligstellen van de kunst. Maar museummedewerkers worden opgepakt en urenlang ondervraagt. Daardoor weten de Russische soldaten waar de kunstdepots zich bevinden.

Bronnen: [Artnet News](#) en [Artnet News](#) en [The Guardian](#) en [NOS.nl](#)

1 april. Geroofde Aziatische antiquiteiten in beslag genomen bij Yale Universiteit

Bij Yale Universiteit zijn voor meer dan 1 miljoen Amerikaanse dollar aan geroofde Aziatische antiquiteiten in beslag genomen. De meeste voorwerpen zijn geschonken door de Rubin-Ladd Foundation. Deze stichting had de voorwerpen weer gekocht van kunsthandelaar Subhash Kapoor. Kapoor zit in India vast voor grootschalige kunstmokkel uit onder meer Afghanistan, Cambodja, India, Pakistan, Nepal en Thailand.

Bron: [Artnet News](#)

4. Musea**21 juni. Tropenmuseum heeft vaste opstelling over roofkunst**

Het Tropenmuseum in Amsterdam opent de nieuwe vaste opstelling genaamd *Onze koloniale erfenis*. In deze vaste opstelling, bestaande uit een touchscreen kunnen bezoekers informatie opzoeken over de koloniale kunstobjecten. Het publiek kan zien wat voor onderzoek het museum doet om kunstobjecten die eventueel onvrijwillig zijn afgestaan, te achterhalen. Het museum kan door deze opstelling en de informatie die bezoekers eventueel geven, worden geholpen in haar onderzoek.

Bronnen: [NU.nl](#) en [Tropenmuseum.nl](#)

15 juni. Cleveland Museum of Art bezit waarschijnlijk Italiaans geroofd beeld

Het Cleveland Museum of Art heeft een geroofd beeld van Madonna met het Christuskind van Benedetto Buglioni in haar collectie. Het beeld is volgens een groep Italiaanse senatoren gestolen uit een Toscaanse kapel in Ponte agli Stolti. Het beeld werd in 1921 aan het museum geschonken door de oprichter van het museum, Jephtha H. Wade II. Het herkomstrapport van het beeld vermeldt dat Wade het in 1921 in Parijs heeft gekocht. De groep senatoren vermoedt dat het beeld ergens in 1904 of 1905 is gestolen. Het museum heeft nog geen restitutieverzoek ontvangen.

Bron: [Artnet News](#)

15 juni. Directeur British Museum vindt deal over Parthenon marmeren beelden noodzakelijk

George Osborne, de voorzitter van het British Museum, heeft zich uitgesproken in de gevoelige en langdurige discussie over de Parthenon marmeren beelden. Hij vindt dat er "deal moet worden gesloten" waarbij het delen van de Parthenon-marmeren beelden met Griekenland wordt afgesproken. Osborne vindt dat beide verhalen in Griekenland en in het Verenigd Koninkrijk moeten worden verteld. Een constructie zou bijvoorbeeld kunnen zijn dat de beelden zich afwisselend in Athene en Londen zouden bevinden. Volgens de Britse premier Boris Johnson moeten de trustees van het British Museum met de Griekse overheid tot een oplossing komen.

Bron: [The Art Newspaper](#)

8 juni. Tate Modern retourneert Francis Bacon-archief

Het Tate Modern geeft het Francis Bacon-archief terug aan Barry Joule. Joule was een goede vriend van de kunstenaar, die de duizend documenten en schetsen uit de Barry Joule-collectie in 2004 heeft geschonken aan het museum. Het archief werd ooit getaxeerd op 20 miljoen pond. In een verklaring heeft het Tate laten weten dat de schenking is 'onderzocht door kunsthistorici, en dit onderzoek heeft geloofwaardige twijfels doen rijzen over de aard en de kwaliteit van het materiaal'. Tate verklaart ook dat 'het materiaal zich niet leent voor een belangrijke tentoonstelling en alle mogelijkheden om het begrip van het publiek voor Bacons kunst te verbeteren zijn uitgeput. Het is

daarom ongeschikt bevonden om in het Tate Archive te worden bewaard'. Joule heeft altijd de authenticiteit van het materiaal consequent verdedigd.

Bron: [The Art Newspaper](#)

11 mei. Maatregelen voor versoepeling van afstoting voor Amerikaanse musea verstreken

De maatregelen die voor musea en door de Association of Art Museum Directors (AAMD) in april 2020 waren ingesteld om soepeler om te gaan met de opbrengsten van de verkoop van kunstwerken zijn verstreken. Musea mochten twee jaar lang deze opbrengsten gebruiken voor directe zorg voor collecties, in plaats van het te beperken tot verdere kunstaankopen. Deze versoepeling was ingesteld om de negatieve financiële gevolgen de Covid pandemie tegen te gaan. Ondanks de versoepeling kregen verschillende musea, zoals het Baltimore Museum of Art, met aanzienlijke maatschappelijke kritiek te maken bij voorgestelde afstotingsplannen van kunstwerken. Vanwege de kritiek werden verkopen geannuleerd. De definitie van 'directe zorg' is volgens deskundigen te vaag en het zou musea kunnen verleiden om collecties te verkopen om toekomstige tekorten in het budget aan te pakken.

Bron: [The Art Newspaper](#)

6 mei. Amerikaans museum mag geroofd schilderij houden

De federale rechter in Houston, Texas heeft geoordeeld dat het Museum of Fine Arts in Houston een door de nazi's onder dwang verkochte schilderij mag houden. Vanwege een juridische fout hoeft het museum het schilderij niet terug te geven aan de erven van de oorspronkelijke Joodse eigenaar. Het schilderij, *Marketplace at Pirna* (1764) van Bernardo Bellotto, was eigendom van de Joodse warenhuiseigenaar Max Emden. Emden verkocht het schilderij in 1938 aan de nazi's, die het schilderij verborgen in een zoutmijn in Oostenrijk. De Monuments Men, een geallieerde divisie die zich tijdens de oorlog bezighield met de bescherming van culturele monumenten, vond het schilderij weer terug. In 1946 claimde de Nederlandse regering onjuist dat het schilderij toebehoorde aan een galerie die haar inventaris aan de nazi's had verloren. In 1948 schonk de Nederlandse regering het schilderij aan kunsthandelaar Hugo Moser, die beweerde dat het schilderij de zijne was. Moser verkocht het schilderij in 1952 aan Samuel H. Kress, een Amerikaanse verzamelaar. Kress schonk het later aan het museum in Houston. Volgens de erven Emden wist Moser dat hij niet de rechtmatige eigenaar van het schilderij was en hij zou een valse herkomst hebben verzonnen. De federale rechter beroept zich op de Act of State doctrine uit 2018, die de rechtbank verhindert om wettelijke beslissingen van een buitenlandse regering teniet te doen - ook al hebben beide staten beloofd om door de Nazi's in beslag genomen eigendom terug te geven aan de rechtmatige erfgenamen. Deze doctrine lijkt te heersen boven de Washington Principles, de internationale richtlijnen die zijn ontwikkeld bij het nemen van beslissingen rondom de restitutie van roofofstal.

Bron: [Artnet News](#)

5. Restitutie

9 juni. Metropolitan Museum of Art retourneert Maya tempelreliëf

Het Metropolitan Museum of Art geeft een geroofd Maya tempelreliëf terug aan Mexico. Het tempelreliëf werd in de jaren 60 uit de Maya-jungle gehaald en werd het in 48 fragmenten voor 400.000 dollar aan het museum aangeboden. Het Mexicaanse culturele federale bureau Instituto Nacional de Antropología e Historia (INAH) restaureert het object en het zal naar verwachting in december 2023 worden onthuld.

Bron: [The Art Newspaper](#)

10 mei. Restitutievordering voor Brits museum

Bij het [Spoliation Advisory Panel](#) van de regering in het Verenigd Koninkrijk is een vordering tot teruggave binnengekomen van een schilderij van Gustave Courbet. Het schilderij, *La Ronde Infantine* (1863), bevindt zich sinds 1951 in het Fitzwilliam Museum in Cambridge en is hoogstwaarschijnlijk geroofd door de nazi's in Frankrijk. Op dit moment doet het Spoliation Advisory Panel uitgebreid onderzoek naar de achtergrond en oorsprong van het schilderij.

Bron: [The Art Newspaper](#)

4 mei. Romeinse buste teruggegeven aan Duitsland

De Texaanse Laura Young kocht in 2018 in een tweedehandswinkel een Romeinse buste voor 35 Amerikaanse dollar om door te verkopen in haar eigen winkel. De buste lag op de grond en was vuil. Omdat Young dacht dat iemand het beeld wel als tuinbeeldje zou kunnen kopen, kocht ze het waarna ze het beeld in haar auto vastmaakte met een veiligheidsgordel. Zij liet het beeld onderzoeken door experts van Sotheby's en het blijkt te gaan om een zeldzaam en bijzonder kostbaar beeld van vermoedelijk de oude Romeinse commandant Drusus Germanicus uit de eerste eeuw na Christus. Het beeld is waarschijnlijk door een geallieerde soldaat in de Tweede Wereldoorlog uit een museum in Beieren in Duitsland gestolen. De buste zal te zien zijn in het San Antonio Museum of Art voordat het naar de Bayerische Verwaltung der staatlichen Schlösser, Gärten und Seen (Beierse Dienst voor Paleizen, Tuinen en Meren) wordt teruggebracht.

Bron: [The Art Newspaper](#)

12 april. Rijksmuseum hoeft schilderij niet te retourneren

De Amsterdamse rechter heeft [geoordeeld](#) dat het Rijksmuseum het schilderij 'Compositie' van Bart van der Leek niet hoeft te retourneren aan de erven van de toenmalige eigenaar. Oosje Silbermann-Frenkel had het schilderij in 2013 aan het museum geschonken, maar ze startte samen met haar zonen een rechtszaak tegen het Rijksmuseum. Zij eisten ongedaanmaking van de schenking omdat zij in verwarde toestand het schilderij geschonken zou hebben en het museum zou onvoldoende onderzoek hebben gedaan naar de geestesgesteldheid van de schenker. De rechter oordeelde dat uit niets blijkt dat het Rijksmuseum wist van de geestelijke stoornis van de schenker.

Bronnen: [NRC](#) en [Het Parool](#)

6. Uitingsvrijheid

1 juni. Lange gevangenisstraffen voor dissidente Cubaanse kunstenaars

Luis Manuel Otero Alcántara en rapper Maykel Castillo, twee dissidente kunstenaars, worden waarschijnlijk door de Cubaanse rechter veroordeeld tot lange gevangenisstraffen. Alcántara was vorig jaar op weg naar een demonstratie in Havana toen hij door de politie werd opgepakt. Hij wordt beschuldigd van minachting, van verstoring van de openbare orde en van belediging van de nationale vlag. Castillo werd ook in 2021 gearresteerd en wordt beschuldigd van mishandeling. De kunstenaars behoren tot de kunstenaarsgroep San Isidro Movement. Deze groep protesteert tegen de Cubaanse regering vanwege de toegenomen censuur op artistieke uitingen.

Bron: [Artnet News](#)

14 april. Russische kunstenaar in cel na anti-oorlogsprotest

Sasha Skochilenko, een kunstenaar uit St. Petersburg, krijgt waarschijnlijk 10 jaar gevangenisstraf voor het uitvoeren van een anti-oorlogsprotest. Ze verving in een supermarkt de prijskaartjes op producten door nieuwsberichten over bomaanslagen in Mariupol. Formeel wordt ze onder andere beschuldigd van het uitvoeren van ernstige acties tegen de openbare veiligheid. In Rusland geldt sinds 4 maart een nieuwe wet die het strafbaar maakt om de Russische invasie in Oekraïne op 24 februari als een oorlog te omschrijven.

Bron: [The Art Newspaper](#)

7. Overig nieuws

24 juni. Tatoeëerder aangeklaagd voor inbreuk op auteursrecht

Fotograaf Jeffrey B. Sedlik is een rechtszaak gestart tegen tatoeëerder Katherine Von Drachenberg. (Kat Von D) omdat zij inbreuk zou hebben gemaakt op zijn auteursrecht. Von D tatoeëerde in 2017 een afbeelding van Miles Davis op de arm van een vriend en plaatste een foto hiervan op haar Instagram. Deze getatoeëerde afbeelding is gebaseerd op een foto van Davis gemaakt door Sedlik. In 2020 stelde Sedlik dat de tatoeage een ongeautoriseerd afgeleid werk was. Het maken en plaatsen van een foto van de tatoeage op sociale media zou een inbreuk zijn op zijn auteursrecht. De Amerikaanse rechter gaat zich nu buigen over de vraag als je auteursrecht hebt op een kunstwerk, het dan niet is toegestaan voor anderen om een tatoeage te maken van dat beeld.

Bron: [Artnet News](#)

6 juni. Verbod op ivoor van kracht in Verenigd Koninkrijk

Het verbod op ivoor is in het Verenigd Koninkrijk van kracht geworden. Voor het ingaan van dit verbod hebben veel eigenaren deze laatste maand hun ivoor via veilinghuizen verkocht. Meer dan 165 veilinghuizen verkochten meer dan 2700 ivoren voorwerpen. Door het verbod op ivoor wordt het verkopen van voorwerpen die gemaakt van ivoor bestraft met een boete van maximaal 250.000 pond of een gevangenisstraf van maximaal vijf jaar. De *Ivory Act* wordt gezien als het strengste ivoorverbod in Europa. De wet verbiedt het kopen, verkopen, invoeren of uitvoeren van ivoorhoudende voorwerpen. De wet maakt wel uitzonderingen. Zo is het verbod niet van toepassing bij de verkoop van ivoren voorwerpen van 'uitzonderlijk hoge artistieke, culturele of historische waarde' die vóór 1918 zijn gemaakt.

Bron: [Artnet News](#)

3 juni. Archeologisch nepvondsten Drentse amateurarcheoloog

Uit nieuw onderzoek dat is uitgevoerd door negen archeologen onder leiding van Frans de Vries blijkt dat de waarschijnlijk 1500 vondsten van de Drentse amateurarcheoloog Tjerk Vermaning nep zijn geweest. Vanaf de jaren 60 deed Vermaning verschillende bijzondere vondsten zoals vuistbijlen, oude stenen en artefacten. Deze vondsten verkocht hij aan musea. In de jaren 70 werd Vermaning al aangeklaagd voor oplichting. Hij werd toen in hoger beroep vrijgesproken. De onderzoekers hebben 25 jaar lang onderzoek gedaan naar de vondsten en pasten daarbij nieuwe technische methoden toe. De onderzoekers concluderen dat Vermaning de objecten zelf maakte en de vindplaatsen verzon.

Bron: [NOS.nl](#)

20 mei. NFT's zijn digitale activa

De rechter in Singapore heeft geoordeeld dat NFT's kunnen worden beschouwd als digitale activa en heeft de verkoop van een NFT van de Bored Ape Yacht Club bevroren. De rechtszaak was gestart door Janesh Rajkumar, een Singaporese kunstverzamelaar, die de NFT als onderpand had gegeven aan de onbekende verweerder voor een lening in Ethereum. De leningstransactie verliep via NFTfi. Dit is een platform dat opereert als een NFT-gecollateraliseerde marktplaats voor cryptocurrency-leningen. In de leningsovereenkomst was vastgelegd dat Rajkumar nooit afstand zou doen van de eigendom van de NFT. Mocht hij de lening niet op tijd terugbetalen dan zou eerst uitstel worden verleend. Daarna zou pas tot executie van de overeenkomst worden overgegaan. Rajkumar betaalde de lening niet op tijd terug. De verweerder heeft toen direct de NFT overgeheveld naar zijn persoonlijke Ethereum wallet en bood de NFT te koop aan op OpenSea.

Bron: [The Art Newspaper](#)

3 mei. Maker van prototypes claimt eigendom kunstwerken van kunstenaar

Beeldhouwer Daniel Druet, die de originele wassen prototypes van kunstwerken van Maurizio Cattelan heeft gemaakt, claimt dat hij de ware eigenaar is van de kunstwerken. Volgens Druet heeft Cattelan inbreuk gemaakt op zijn intellectuele eigendomsrechten op de kunstwerken en is een rechtszaak gestart. Druet beweert dat negen van Cattelans bekendste werken zijn gebaseerd op de door hem gemaakte originele wassen modellen. Druet wil volledig (exclusief) auteurschap en erkenning van Cattelan en eist 5 miljoen euro schadevergoeding wegens inbreuk op zijn intellectuele eigendom. Druet eist ook compensatie van het museum Monnaie de Paris. In 2016 heeft dit museum een grote overzichtstentoonstelling van Cattelan's werk georganiseerd. Het museum zou medeplichtig zijn aan de toe-eigening van de kunstwerken door Cattelan zonder attributie van de originele wassen beelden van Druet.

Bronnen: [Artnet News](#) en [Artnet News](#)

29 april. NFT zijn erkend als 'wettelijk eigendom'

Het Britse hooggerechtshof heeft NFT's erkend als 'wettelijk eigendom'. Hierdoor zullen de slachtoffers van diefstal van NFT's beter kunnen worden beschermd. De oprichtster van [Women in Blockchain Talks](#), Lavinia Osbourne, startte begin dit jaar een rechtszaak nadat twee NFT's uit haar online portemonnee raakten. De rechter oordeelde dat de NFT's 'eigendom' zijn en dat de NFT's en Osbourne als eigenaar wettelijk worden beschermd. Ozone Networks, de host van de NFT marktplaats OpenSea, moet de tegoeden van de twee NFT's bevriezen en de gegevens van de twee rekeninghouders die nu de NFT's bezitten, bekendmaken.

Bron: [The Art Newspaper](#)

25 april. Italië tekent decreet ten behoeve van bevoegdheid taskforce bescherming van erfgoed

Italië heeft een decreet ondertekend dat de bevoegdheid regelt van de toonaangevende taskforce, de zogeheten 'blauwhelmen van cultuur' voor de bescherming van erfgoed. Door de ondertekening van het decreet kan deze taskforce na rechtstreeks verzoek van Unesco actief zijn bij de bescherming van cultureel erfgoed tegen natuurrampen, oorlogen, aanslagen en illegale handel in andere landen. De Italiaanse minister van Cultuur, Dario Franceschini, heeft opgeroepen dat UNESCO een eigen zwerfende eenheid samenstelt.

Bron: [The Art Newspaper](#)

8 april. Archeologisch instituut eist toegang tot Parthenon Marbles

Het Institute of Digital Archaeology (IDA) eist van het British Museum toegang tot de Parthenon marmeren beelden om 3D scans te maken. Met de scans worden dan replica's gemaakt voor het museum. De originele stukken kunnen dan weer terug worden gegeven aan Griekenland. Het British Museum heeft de toegang geweigerd. Het verzoek om toegang is gebaseerd op de Britse Freedom of Information Act (FOIA). Dit verdrag werd in 2000 aangenomen en geeft het publiek toegang tot informatie die in het bezit is van overheidsinstanties.

Bron: [Artnet News](#)

2 april. Twee publicaties van VKCR lid Ellen (E.M.J.) Hardy

- E.M.J. Hardy, *De kunst van het adviseren. Over deskundigenadvisering en vergewisplicht bij de voorbereiding van (cultuur)subsidiebesluiten*, JBplus 2022/1, p. 3-25.

In deze publicatie worden niet alleen de ins & outs van de inzet van deskundigen in tendersubsidieprocedures, maar ook belicht de auteur nadrukkelijk de (extra) consequenties die subsidieaanvragers in de cultuursector daarvan ondervinden. Hardy concludeert dat zij in de subsidiesystematiek knelpunten ervaren, die zouden moeten worden weggenomen.

- E.M.J. Hardy, *De kunst van het verdelen. Over mededinging en transparantie bij de verdeling van schaarse (tender)subsidies*, NTB 2022/71, p. 136-147.

In deze publicatie ligt de focus op de mededingings- en de transparantienorm, die sinds 2018 ook van toepassing zijn op verdeelprocedures voor schaarse subsidies. Hardy bespreekt in het NTB-artikel de algemene invalshoek, maar heb daarnaast dezelfde onderzoeksvraag losgelaten op de verdeelprocedures voor de landelijke culturele Basisinfrastructuur 2021-2024. Deze 'proef op de som' staat niet in het NTB (dan zou het artikel te lang worden), maar is bij de auteur op te vragen. Ook deze leggen publicaties een aantal knelpunten bloot die om een oplossing vragen.

Opmerkelijk

8 juni. Vrouw beschadigt kunstwerk in museum door selfie

Een vrouw heeft het balletdecor van Alberto Sánchez voor *La romería de los cornudos* (De pelgrimstocht van de koekoeksbloempjes) (1933) in het Museo Reina Sofia in Madrid beschadigd door een selfie te nemen. Tijdens het nemen van de selfie struikelde de vrouw over het decor. Gelukkig was de schade gering en werd het decor direct gerestaureerd door deskundigen van het museum.

Bron: [The Art Newspaper](#)

30 mei. Man gooit cake op de Mona Lisa

Een man verkleed als een oude dame in een rolstoel, heeft de Mona Lisa besmeurd met cake. Hij verantwoordde zijn actie als een protest tegen de vernietiging door de mensen van de planeet. De man probeerde eerst de beschermde glazen kist om het schilderij te vernietigen. Dat lukte niet, waardoor alleen het glas werd besmeurd met cake. Het Louvre doet aangifte tegen de man.

Bron: [The Art Newspaper](#)

16 april. Beeld in Gronings ziekenhuis mag toch blijven staan

Het beeld van een blote vrouw die twee kinderen borstvoeding geeft van beeldhouwer Albert Aukema mag toch blijven staan in het Martini Ziekenhuis in Groningen. Het ziekenhuis had Aukema eerder verzocht het beeld te verwijderen omdat voorbijgangers aanstoot aan het beeld hadden genomen. Het leek vanuit een bepaalde hoek dat de twee kinderen aan het kruis van de vrouw

waren gedrukt. Nu heeft het ziekenhuis het beeld gedraaid zodat vanuit meerdere hoeken de voorkant van het beeld duidelijk te zien is en geen seksuele lading veronderstelt.

Bronnen: [NU.nl](#) en [NU.nl](#)

U ontvangt deze nieuwsbrief omdat u lid bent van de VKCR. Mocht u deze nieuwsbrief niet op prijs stellen dan kunt u zich afmelden voor toekomstige nieuwsbrieven via [deze link](#), of door een email te sturen naar nieuws.vkcr@gmail.com. Vragen, aanbevelingen, evenementen en opmerkingen kunnen gericht worden aan Laurens Kasteleijn en Marilix Beernink, namens de redactie.